

MAGYAR KURIR

Bécsből, Pénteken, Április' 20-dikán, 1821.

B é c s.

Major Gatterburg a' Piemonti Cs. Kir. armádától a' múlt szerdára virradó éjjel Bétsbe érkezvén, a' tudósítást, mellyet hozott, mindjárt azon reggel illy rendkívül való toldalékban adák - ki a' Bécsi Udvari Ujság mellett: —“

„Tudósítás Alessandriának elfoglal-
tatásáról:

„Fő hadiszállás Casale, April. 11-dikén 1821. Minekutánna Kommandírozó Generális Gróf Bubna, magát a' Novarai történetek által meggyőzte volna affelől, hogy melly nagy ereje legyen a' meglepettetésnek, az emberi indúlatnak meghökentetésére, kivált ha az emberek a' magok ügyek eránt különben se' egészen bizonyosok, meghatározta magában, hogy ezen systemát követvén armádáját egy balra való kanyarodás által Alessandria mellé gyűjtse össze. Ezen vár egy oly boldogtalan revolúciónak bölcsője vala, a' melly által kevés napok alatt egy virágzó Ország' felfordítotték: ennek helle tehát annak temető sirjává is lenni. Illy czélzással April. 10-dikén az alatt, míg a' Cs. Kir. Kommandírozó Generális, a' Piemonti sergeket, G. Gróf La. Tournak vezérlése alatt Turinba küldötte, a' Brettschneider Brigadáját Casale felé útnak indította, hogy ezen hadi tekintet-

ben felettebb nevezetes pontnak elfoglalása által az ellenséget, ki már oda Alessandriából egy csapatot hasonlóképpen útnak indított vala, megelőzze. F. M. L. Gróf Vécseynek, ki már Lumellóba megérkezett vala, megparantsolta, hogy Combiónál a' Pó vizén minden vélelévő sergekkel által mennyen, hogy Alessandriát napkeletről bekerítsse. Egy más csapat már még azelőtt Piacenzából Stradellán és Vogherán által Tortona felé küldettett vala. F. M. L. Gróf Lilién Mortarából 11-dikre virradó éjjel Casalébe hivattatott, s a' G. M. Brettschneider Brigadája, melly már oda megérkezett vala, onnét San-Salvatore felé tovább küldettett. Hasonlóképpen 11-dikben reggel maga a' Kommandírozó Generális is megérkezett Casalébe az armáda' derekával. Mind ezek a' mozdulások April. 11-dikén délelőtti 10 óráig hajtattak végre. Ez, a' sergeknek Mailandból lett elindulása után a' 4-dik nap vala. —

„Az Insurgensek, mind Novarától mind pedig Turinból, Alessandriához vonták vala vissza magokat. Azon Alsaldi által vezéreltettek, ki a' revolúciónak trombitáját leginkább hangoztatta. Alessandria vára több hónapokra való minden szükséges készületekkel meg vala rakattatva. Voltak benne 177 ágyuk és 79 bombihányó mozsarak. Azon tüzeskedéshez képpest, mellyet ezen dühösködők eddig a' magok tselekedeteikben és be-

szédjeikben kimutattak, azt lehetett gondolni, hogy tovább védelmezik magokat. Hanem meglehet, hogy az attól való félelem, hogy minden felől körül vétettének, az ő bűnös voltokról való meggyőződéssel együtt, 's meg az ő esztelen próbatételeikben uralkodó kevés öszszetsatlódás, határozta őket arra, hogy a' fellegrvárnak tellyes bekeritterését ne várják-el. —

„Az ő seregeknek legjobb része — mellyet valami 3000 emberekre lehet számlálni — elszéledett, 's Alsaldi az ő vezérjek, tsak 600 emberekkel futott-el a' Genua felé vívő úton, a' kik nagyobbön Studensek voltak, kikből az úgynevezett Minerva' serge állott. —

„Alessandria városa és vára, az Austriai előlmenő tsapatnak, a' melly Májor Gróf Gatterburg által vezéreltetett és az Anglus Király nevét viselő Huszár Regimentnek egy Swadronnyából, 's a' 8-dik Vadász Batalionnak 6 Czugjaiból állott, 's a' melly utolsók, mint elő-vigyázók úgy használtattak, első felkérésére feladta magát, 's még azon napon (11-dikben) délután elfoglaltatott, minekutánna az öröz seregnek valami 1000 emberekből álló része, magát hadi fogságra feladta volna. —

„Aprilis' 12-dikére határozta vala a' Kommandírozó Generális, hogy a' bemenetet az egész velle lévő armádával tartsa. Alessandria' vára' kúlsai, valamint szintén a' várra kifüggesztetve volt zászló is, melynek egész Olasz Országnak fellázasztására való jelül kellett volna szolgálni, 's a' mellyen ezen irások olvastattak: Viva il Re — l'indipendenza Italiana — la Constitutione Spanuola — o morte — mint Kurir Májor Gróf Gatterburg által, ő Felségének a' Császárnak lábai' elejébe letéteték. —

„Alessandria várának egy időig való Austriai Kormányozóvá F. M. L. Gróf L. Lieberg neveztetett. Novara, Casale, és Alessandria, mint ezen vidéknek hadi tekintetben legfontosabb pontjai, katonai módon elfoglaltattak, 's együtt ekképpen Olasz Ország' ezen része' tsendességéért legbizonyosabb zálogul szolgálnak. — „A' Kommandírozó Generális már most Alessandria körül fogja seregeit nagyobb részt össze gyűjteni.“

Az a' Proklamátzió 's az a' levél, melyről a' közelébb költ M. Kurir az (*) és (**) jegyek alatt emlékezett, itt következnek:

(*) A' Generális Latouf' Proklamátziója: —“

„Novara, April. 8-ikán 1821-ben. Piemontiak! Szükség felett való lenn eszetekbe juttatnom azon próbatételeket, mellyeket kevés számú eltévedteknek, kik benneteket megtsaltak, és egy oly Constitúzióért, melly a' ti szükségéitekkel, intézeteitekkel, 's közös kívánságaitokkal tellyességgel meg nem egygyez, minden lehetséges áldozatoknak megtelére reá venni iparkodtak, a' betsület és köteleesség' útjára való visszatérítettések végett, elkövettem. Iparkodásaim gyűmöltstelének valának 's a' Rebellesek oly nagyon behunyták szemeiket a' dolgoknak 's az én jó gondolkodásomnak valóságos volta előtt, hogy még vakmerőbbekké tétetödvén, végezetre, mint ellenség úgy mérészetleek Novara' falai alatt megjelenni. A' vezérlésem alatt lévő seregek buzogtak annak kívánásától, hogy ezen vakmerőknek boldond elyetemedéseket megbüntessék, 's a' mi régi Szövetségeseink, által jövének a' Ticinón, hogy

vélünk azon ditsőségből osztozzanak, melly abból háromlik reánk, hogy ezen szép tartományainknak a' békességet 's boldogságot ismét vissza adtuk, 's őket a' Szavoyai Felséges Háznak megtartottuk. A' mi öszszetsatolt fegyvercink kevés órák alatt és majd minden vérontás nélkül elszéllesztették azon sergeket, a' melyek nekünk ellent állottak. —

„Piemontiak! Azzal a' bizodalommal vagyok erántatok, hogy ti azt a' nagy lelki segedelmet meg fogjátok betsúlai tudni, mellyel hozzánk a' Cs. K. ármáda viseltetett, azért, hogy Királyunk thronusát, a' melly meg nem rászokdathatik a' nélkül hogy minket is szerencsétlenné ne tegyen, a' maga erős talpkövére ismét vissza helyheztesse. A' thronus' oltalmazóji a' ti oltalmazójitok is; fogadjátok hát őket úgy mint atyafiakat, 's mint a' Noyarai hűséges és vitéz sergek fogadták, tudni illik illy kiáltással: Eljen a' Király! —“

„Piemonti Kommandírozó Generális
„Gróf La-Tour.

(*) A' Gen. Lieut. Gróf La-Tour levele,
F. M. L. Gr. Bubnához: —“

„Cigliano April. 9-dikén 1821.
Kedves Generálisom! A' felettébb roszt idő ütömet meghátráltatta: de éppen azon pillantatban, midőn már minden készületeket megtettem volna arra, hogy Turint minden jó előre való vigyázással elfoglaljam, Követtséget kapék ezen városból, a' melly mind ezeket az előrevaló vigyázási készületeket szükségtelenné tévé. A' tegnapi letzke a' Rebelleket úgy megretentette, hogy Turint azonnal oda hagyták 's a' fellegvárat a' nemzeti örző sergek kezében hagyták, kik azt nekünk megér-

kezésünkkor azonnal által fogják adni. Én a' Követtségnek tudtára adtam azon jó akarattal tellyes és nemes hajlandóságot, a' melly Uraságotat annak kivánására hajlandóvá tette, hogy a' fő város és annak környékei egyedül tsak a' Királyi sergek által foglaltassanak - el, és hogy eszzerént a' Generális Ur a' Turini úton Vercellinél tovább nem fogna jöni. Az illy nyilván beszéllő tselekedetek szükségfelettvalóvá teszik azt, hogy a' Turiniakhoz Proklamátziót bocsátván, polgártársaimat meghivjam, hogy az Austriai sergeket mint barátjaikat úgy lássák. Ezen Követtség reám bizta, Kedves Generálisom, hogy tegyem bizonyossá Uraságotat annak háládatossága felől; és én, Nagy, Jó, és Kedves Szomszéd Uram, ezen háládatosságot a' magaménak eleven kifejezése által Uraságotodhoz elkísértetvén, kérem a' Generális Urat, hogy ezen háládatossághoz 's az én szíves készségemhez és barátságomhoz állandóul tarttson számat. —“

„Aláírta Latour.

Portugalia

A' Constitúzió' sarkalatos fundamentumai, mellyek a' Spanyol Constitúzióval mindenben megegyyeznek azonkívül, hogy annál még demokratikusabbak, 34 mások szerint 37 Czikkellyekben egészen megkészülvén, a' Congressusnak minden tagjai által aláíratattak 's kihirdetettek, illy előszavakkal: — „A' Portugalus nemzet' közönséges és rendkívülvaló „Cortesei megismerik és dekretálják, hogy „ők, minekelötte a' Státus' egész Constitúziójának készítéséhez fognának, mint „annak sarkalatos fundamentumait az itt „következő princípiumokat ollyanoknak „lenni tartják, mint a' mellyek legalkal-

„matosabbak arra, hogy a' polgárnak sze-
 „mélyes jusait meghatározzák, 's a' po-
 „litikai hatalomnak a' Státusban való or-
 „ganizáltatását 's határait kifejezzék.“

A' mi a' nyomtatási szabadságai ille-
 ti, melly a' 8. 9. 10. és 11. Czikkellyek-
 ben van kifejeztetve, ezen tekintetben
 azt határozták a' Cortesek, hogy ezen
 Czikkellyek tsak azután hajtassanak vég-
 re, minekutánna az ő végrehajtatás-
 sok' módja további törvények által meg-
 határozatik.

A' Cortesek' gyűlésében a' jóvalta-
 tott 's határozatott, hogy a' Tájó és
 Providencia nevű Briggek küldetessenek-
 el, hogy az Azori szigetekről a' Hely-
 tartót és a' Püspököt, kik magokat a' nép'
 kívánságának az új Constitúzióra nézve
 mind ez ideig ellene szegzették, hozzák
 fogságra. Későbbi tudósítások szerént u-
 gyan ezen szigetek között a' S. Miguel
 nevűn, Mártzius' 10-dikén kihirdtetett
 ezen Constitúzió. — A' Maderai Püspök,
 a' ki magát, mint régebben megiratott,
 a' revolúziós plánumoknak hasonlókép-
 pen ellene szegzette vala, Portugalliába
 hoztatván, még most is fogva tartatik
 egy klastromban.

Még Februárius' 17-dikén a' Sidókra
 nézve nagyon kedvező jóvallás fordult
 elé a' Cortesek' gyűlésében, melyről azt
 tartják, hogy minden ellenmondó vete-
 kedés nélkül meg fog erőssíteni. Fog-
 lalatja következő Czikkellyekben fejez-
 tik ki: — „1) Ezen törvénynek kihirdet-
 tetésétől fogva, mind azok a' jusok, sza-
 badságok és privilegiumok, mellyeket az
 első Királyok az Izraelitáknak adtak, visz-
 sza állítatnak, megújítatnak, és meg-
 erőssítetnek — 2) Azok az ő jusaik, sza-
 badságaik, és privilegiumaik is mind meg-
 újítatnak 's megerőssítetnek, mellyeket
 nékiek I-só János Király 1392-ben az ő

régibb jusaiknak 's privilegiumaiknak meg-
 erőssítetése által adott, valamint szintén
 azok is, mellyekkel (ket ugyan ezen Ki-
 rály 1422-ben megajándékozta — 3) E-
 zeknek következtében a' Portugalliából
 kivettett familiáknak maradékaik oda
 most ismét minden félelem nélkül és tel-
 lyes bátorsággal vissza térhetnek, és ott
 betsületben fognak tartatni, valamint min-
 den más Izraeliták is, kik a' világnak akár
 melly részéből mennek oda 's telepednek
 le — 4) Ezen törvény a' Maurusokra,
 mint azon familiáknak maradékaikra is
 terjesztessék ki, mellyek a' mi Őseink-
 nek gyalázatjokra az Országból, u-
 gyan azon szerentsétlen időkben üzet-
 tek ki, 's mind azoknak, a' kiknek tette-
 ni fog, szabadságokban álljon, Portuga-
 lliába és Algarbiába letelepedni.“

A' Corteseknek Mártz. 9-dikén tartott
 ülésében olly jelentést tett Don Carnei-
 ro, hogy a' Királyné' Prokurátora azon
 helységek' municipalitássainak, mellyek
 az ő Felsege Apanasziját (jövedelmét) te-
 szik, megparantsolta, hogy a' Cortesek'
 gyűlésének végzése ellen protestáljanak.
 A' gyűlés Biztosságot nevezett ki ezen
 dolognak megvizsgálására 's olly eszközök-
 nek jóvallására, a' mellyeket ezen Pro-
 kurátor ellen elő venni szükséges leszen.

A' Rio-de-Janeiróból Európába ér-
 kezett tudósítások Jan. 23-dikéig szolla-
 nak. Ezek szerént megérkezett vala Lis-
 bonából az eddig volt fő Minister Gróf
 Palmela Rio-de-Janeiróba, kinek megér-
 kezésétől fogva minden nap' tanátskozá-
 sok tartattak a' Király' kabinetjében, de
 a' mellyekből még' eddig semmi ki nem
 hirdtetett.

Francia Ország.

Itt kihirdtetett az Ujságlevelekben

az a' Vádolási Akta, mellyet a' Közönséges Prokurátor, a' tavaly Aug. 19.-dikén felfedeztetett összeesküvés' tagjai ellen a' Páirkamara előtt több hónapokig folyt vizsgálódásokból készítet, 's a' mellyet az Országglószék Mártz. 21.-dikén kiadatott, Summás foglalatja ezen Vád-Aktának ennyiben áll: —“

„Ez a' Párisban és több departamentekben organizáltatott összeesküvés, a' Király, 's a' Királyi Printzek ellen vala intézve; a' polgárságot fel akarták ingerleni, hogy a' Királyi méltóság ellen fogjon fegyvert; a' thronusra való következés rendjét meg akarták változtatni 's egészen fel akarták fordítani. Az összeesküvés' tagjai valamint az elő meggyegyzéssel tartott úgy a' történetből esett öszszegyülekezésekben proselytusok' tsinálásán iparkodtak 's próbatételjeknek czéljáról, arra meglévő eszközeikről, és azon napról beszélgettek, melyre czélzásoknak végrehajtását meghatározták. Az ő Biztosaik az Országban fel 's alá jártak, az embereket megvesztegették, 's ekképpen dolgoztak azon revolúciónak elintézésén, melynek a' Párisival azon egy időben kellett volna kiütni. Párisban a' Cadet nevű útszában a' 11.-dik szám alatt, egy olly intézetet állított-fel Frantzia Bazar nevezet alatt, a' melynek úgy kellett volna látszani, mint ha tsak arra való lett volna, hogy ott mindenféle mesterségi 's industrial portékák árulatának. Ott az aratásról, spekulálásokról, kereskedési próbatételekről beszélgettek, 's az alatt az összeesküvés' előrevaló haladásáról tudósították egymást szóval írással. Hogy követőjüket szaporithassák, azoknak vélekedéseikhez, hajlandóságaikhoz, 's könnyűhívőségekhez alkalmaztaták magokat, kiket el akartak csábítani. Némellyek úgy ítéltek, hogy a'

Respublika' helyreállittatásán dolgoznak, mások azt remélték, hogy a' Napoleon Bonaparte' fíját fogják thronusra ültetni. Ezen tzelzásokhoz képpest különböző fele Biztoságok valának felállittatva: Comité Republicuain, Comitité imperial, és Comité Grenoble nevezetek alatt. Egy idegen Dynastiának a' Frantzia thronusra leendő hivattatásáról is volt szó. A' legnyughatatlanokdtatöbb hírek terjesztődtek-el. Külső Országokon kiüött revolúziók hirteltettek: Már akkor hirtelték, hogy Piemontban a' Király letétetett 's a' határ szélére három színű zászlók függesztődtek volna ki. Hasonló hírek terjesztettek-el a' Frantzia határszélékre 's várossokra nézve. Utoljára annyira elvetemedtek, hogy azt is hirtelték, hogy ő Felsége a' Frantzia Király meghalt volna. —

„Az összeesküvés' tagjai, hogy czélzásokat annál bizonyosabban elérhessék, legkülönösebben a' katonasághoz tartották magokat. A' tiszteknek és altiszteknek nagy részét eltsábitani, 's magokat ekképpen a' köz katonaságra nézve is bizonyossá tenni iparkodtak; a' departamentomból a' sergeket Párisba, 's a' Párisban lévőket a' Királyi palota ellen vinni, a' Királyt és familiáját elfogni, 's azon esetben, ha ellent állának, véreket is kiöntani akarták. Azután új Országglószéket, egy Provisoriai Adminisztrációt akartak felállítani. Hogy a' katonai felkelést organizálhassák, minden katona csoportnál egyegy tisztet kerestek-ki magoknak az összeesküvés' tagjai, a' kívül személyes öszszetsatolódást tsináltak, 's vélek azután a' támodásnak organizálására nézve különösebben megyegyeztek. A' tiszteknek és altiszteknek előmeneteleket ígérttek; fényes pályafutás' útját rajzoltak szemek' elejébe; azon főbb rangú tiszteknek helyeiket, kik ezen revolúziós ajáu-

lásokat el nem fogadták, azoknak ígérték, kik magokat hajlandóknak mutatták. A lázasztó Ágensket vendégelték, a hol a' bornak semmi kiméllete nem volt. Pénzt is osztottak-ki. Az özszeesküvés gerjesztői nyilván mondták, hogy feles summa áll szolgálatjokra készen, s hogy csak egy magános ember 500,000 Frankot ad nékik ezen tzelra. A' pénz - ajándékokhoz fenyegetődzések is ragasztattak; az olly proselytusokat, kiknek halgatóságokhoz s hűségekhez nem biztak, azzal fenyegették, hogy az özszeesküvés' bátorságáért feláldoztatnak. Az özszeesküvés' jegyei, a' három esmeretes színek voltak. — Mint az özszeesküvés' fejei ezek vádoltatnak:

„Nantil, Meurthe Legióbéli Kapitány, melly Légió akkor Párisban volt őrizeten. Ezen Nantil nagy szorgalmatossággal látogatta a' Frantzia Bezárt, s magát a' mu'sika' és rajzolás' mesterségében tudós enthusiástának adta-ki. Ő, Wilná-nál 1812-tőben Orosz fogságra esett volt. Ezt a' bántotta, hogy a' Betsület Legióba be nem kaphatott. Nem régen a' Meurthe Legió' tartalékjához akarta tétetni a' Hadi Minister, s ezért még jobban megmérgeződött. Ezen Nantil egyszer a' Bazarban az Északi Legió Berard nevű Majorjával találkozván, azt mondotta-néki, hogy az armádát újra akarják organizálni, s a' régebbsen szolgált tiszteket mind ki akarják hagyni, s hogy ő tudja, hogy Major Berard is ott van a' Hadi Minister laistromában. Berardot Nantil ekképpen megmivelvén, eltsábitván, Berard még azután egy Dumoulin nevű kesztyű tsinálónak fiját tsábitotta-el ugyantsak a' Bazarban. Ez a' Dumoulin Grenoblei fiú. Mikor Bonaparte Elbából vissza jött, öt mint nemzeti Gárdista Grenobleból Párisba kísérte; azért tölle Betsület Legió-tzi-

ment s Ordonantz - tisztséget kapott; a' Watterlooi ütközetben is jelen volt velle; s ott elfogattatván sok ideig idégen Országokon tekergett. Végre Frantzia Országba vissza térvén Negotziáns lett, sok pénzt gyűjtött, de ismét úgy elszegényedett, hogy költsönözésből élt. Ugyantsak a' feljebb nevezett Berard tsábitotta-el Mazian nevű Kapitányt a' régi testörző se regből, hasonlóképpen a' Bazarban találkozáván velle. Ezen Meziannak 8 gyermekei vagynak; két fiai a' Királyi Oskolában stipendiumon, s egy leánya S. Denisben, hasonlóképpen Királyi költséggen neveltetnek.“

Ezen itt megnevezett főbb özszeeskütteken kívül még sok mások nevezetnek-meg, részint tisztek részint altisztek, kik vagy mint munkás társak, vagy mint tudóji és benemjelentőji ezen özszeesküvésnek, úgy nevezetnek-meg a' Vád-Altájában. — „Loritz nevű Al-Hadnagy az Északi első Legióból, Amelott nevű más tisztel egy asztalnál ebédelvén, a' közben Loritz a' Frantzia Országban nem soká kiütni fogó revolútzioról kezdett beszéllgetni, s azt mondván, hogy ott nem soká úgy fognak folyni a' dolgok mint Spanyol Országban — végre imigy szólította-meg Loritz Amelootot: „Te is egy derek legény vagy Ameloot, s úgy-e hogy hozzád is számot tarthatunk!“ — s Ameloot a' fejét ísoválván, Loritz így folytanaatta beszédét — jól van barátom, 8 napok alatt a' három színű zászlót fogod lobogni, s a' Római Királyt a' Frantzia thronuson ülni látni. Ezt ohajtja az armáda' nagyobb része. (A' többi más árkusban fog következni).

Marschal Victor, ki, mint a' 6. 7. és 9. -dik Katona Osztályok' fő vezére, olly parantsolatot kapott, hogy már ne útoszék-el Lyonba. — Azon időben, mi-

kor Grenoblében és Lyonban a többször említett népzengések történtek, Déli Francia Országának több városaiban is tétettek afféle revolúziós próbák, de a melyek mind a lázszatók gyalázatjára váltak. Toulouse városában a Sz. Cyprian hidjára három színű zászlót függesztettek valaki. Romans városában néhány férjfiak arra a vakmerőségre vetemedtek, hogy három színű zászlót szurván-fel, a mellett a Mársiliai marsch-nótát énekeltek. Valencében több lázszató Proklamátziók raggattattak ki, 's azt kiáltozták, hogy: Eljen a Császár! Nismesben néhány száz tsavargók a Tour-Magne körül összegyülekezvén, ott a támodás zászlóját kifüggesztették: hanem egy Helvétusokból álló peloton, a mely őket azzal feyegette, hogy, olly feltétel alatt, ha el nem oszlanak, reájok tüzel, elégséges vala az ő széllyel kergetésekre. Látni való tehát ezen támodásokból, hogy mindenütt ez a Követek kamarájában némelly Liberális tagok által olly nagyon magasztaltott három színű zászló szolgált jeladatul. Nismesben is Mártzius 20-dikát határozták vala a revolúciónak elkezdésére, valamint Grenoblében. Dauphine tartományában mindenütt azt hielelték vala el, hogy Bonaparte Jéromos Chambéryben várja a revolúciónak resultatumát.

Spanyol Ország.

A Cortesek egy különös Biztosságot neveztek vala ki, hogy az Ország' belső állapotját megvizsgálván munkáját terjeszse a gyűlés' elejébe, 's jovalljon eszközöket a bátorságnak helyreállítatására. Calatrava nevű tag, mint a Biztosság' Szószollója, Mártz. 20-dikán terjesztette a Biztosság' munkáját a gyűlés' elejébe: —
"A Biztosság (így beszélt Calatrava) pon-

tosan megvizsgálta a nyughatatlanságoknak minden tárgyait, millyenek a Saragossában folyt nyughatatlankodások, a Király' és Királyi familia' elvitettetésére tétett próbák, a Gallicziai Apostoli Junta' mesterkedései, a Királyi testörzö sereg' kaszárnájában eléfordúlt lárma, több Püspököknek Burgosba lett bezárattatása, a Zamorai mozgások, az Abuelo' öszzeesküvése, a Káplány Don Vinuesa plánuma, a Királyi testörzök között némellyek által kimutatott magokviselet, a Valadolidi öszzeesküvés, a leveles postáknak Arragoniában történt kiprédáltatása, 's több apróbbságok. Bizonyos tudósításokból ki-jön az, hogy egy fő Junta áll fenn, a melynek való engedelmeskedésre a partikuláris Junták megesküdtek. Ez a fő Junta már még a Corteseknek öszzehivattatása előtt fennállott, 's ennek Spanyol Országban majd mindenütt és még idegen országokon is ágazatai talátnak. Ez a fő Junta ípenzt ad a maga Ágenseinek, hogy fegyvert vásároljanak; 's hogy melly szorgalmasan eljárjanak ezen Ágensek a fegyvervásárlásban még ma is, mutatja az, hogy a fegyvereket ezen esztendőbenveretett pénzel fizették, 's több effélék."

A Calatrava által a Biztosság' nevében jovalltatott eszközök, mellyeknek ő elővétettéseket kívánnya, ezek: A nemzeti katonaságnak organizáltatását jobban ki kell terjeszteni, 's a nemzeti katonaságot buzdítani kell, köszönő irást kell hozzájuk intézni; mindenek felett azon kell az Oszáglószéknek iparkodni, hogy a Constitúzió' idegen Országokra széledett ellenségeinek mesterkedéseik semmivé tétetessenek; 's hogy a Szerzetes Papoknak világiakkátétettése minden lehető módok által siettetessenek, 's t. Hanem úgy látszik, hogy ezeknél sokkal fontos-

sabb eszközöknek elővételését is jóvaltatta a Biztosság, de ezeket titkos ülésben terjesztette a gyűlés' elejébe.

Spanyol Ország'nak katonai állásba lejendő helyeztetetésére nézve illy intézetet terjesztett az arra kineveztetett Biztosság a Cortesek' gyűlése' elejébe: — I-ső Osztály vagy Tartalék ármáda; ennek közép 's fő pontja Madrid — II-dik Osztály vagy Jobb Szárny; ennek fő pontja Barcellona — III-dik Osztály, vagy a Centrum, fő pontja Saragossa — IV-dik Osztály, vagy Bal Szárny; fő pontja Pampluna — V-dik Osztály az Észak-parti; fő pontja Corunna — VI-dik Osztály a Déli parti; fő pontja Sevilla — VII-dik Osztály, a Keleti parti; fő pontja Grenada — VIII-dik Osztály, a Portugallus határszéli ármáda; fő pontja Badajoz.

Spanyol Ország' népe ezen tudósításban 11 millió 471 ezer és 766 emberre tétetik; 's 48 tartományokra és 12 Audientziákra, fő Itélőszékekre, osztatik-fel, mellyek ezek: S. Jago Gallitziában, Valladolid, Vittoria, Madrid, Saragossa, Barcellona, Valencia, Murcia, Grenada, Sevilla, Caceres, 's a Baleares szigetek.

Az Arragoniai fő Kapitány Generális Riego Mártz. 4-dikén egy lázszasztó Proklamációt küldött a Cortesek' gyűléséhez 's egyszersmind lerajzolta-írásában a Cortesek' szemei előtt, hogy melly szükséges legyen az efféle vakmerő bátor tselekedeteknek meggátlására hathatos eszközöket elé venni. A' dolognak megvizsgálása Biztosság' elejébe adatott. Ugyan-
sak a Mártz. 12-dikén tartatott ülésben a' gyűlés' elejébe terjesztette a' Király' nevében a' Hadi Minister a' Piemonti történeteket. Don Moreno Guerra azt jóval-

lotta, hogy megköszönő irást kell a' Királyhoz ezen történetnek hivatalos közöltetésiért küldeni, 's egyszer meg kell határozni, hogy ezen szerentsés történetért közönséges innepeket kell Spanyol Országban tartani. Az után a' közönséges bátorságot tárgyazó intézeteknek megvételését illető tanátskozások folytattatnak. Don Moreno Guerra néki tüzesedvén a' beszédnek ekképpen szollott: „Neápolis a' Constitúzió'nalis előjáró sereg, Spanyol Ország a' Centrum, Portugallia a' hátuljáró sereg; ha az első megtámadtának; akkor Spanyol Ország'nak vigyázni kellene; 2000 Spanyolok, így szoll Moreno, Siciliában jobban fenn tudnák tartani a' rendet, mint 20,000 Nápolyiak; melyre nézve ő azt kívánná tudni, hogy nem lehetne-e Sicilia szigetére 2000 Spanyolokból álló tsapatot által szállítani? Hanem ezen tárgynak folytatását félbe szakasztotta a' gyűlés.

A' Madridból Párisba rendkívülvaló alkalmatosságon érkezett legújabb tudósítások szerint, a' Madridiak Mártzius' 25-dikén, ágyuzás, a' városnak megvilágosítása, 's több effélék által inneplették a' Piemonti revolúzió'nak kiütését.

Mártzius' 23-dikén külömbkülömb jóvallások terjesztettek a' Cortesek' gyűlése' elejébe a' közönséges bátorságnak fenntartathatására nézve. Don Romero Alpuente azt jóvallotta, hogy annak, ki azt a' Contrarevolúzió's fő Juntát, melly a' Constitúzió' fundálódott systema ellen intézetett összeesküvést kormányozza, felfedezi, ígérjenek egy millió Reálokból álló jutalmat. 's azon esetben, ha a' felfedező ezen Juntának maga is tagja volna, néki magának tellyes bótánatot.

Annak megvizsgálását is különös Biztosság' elejébe adták vala a' Cortesek, hogy mitsoda állásban legyen az Ország, a'

idegen Országokra való tekintetben. A' Biztosságnak erről a' gyűlés' elejébe terjesztett tudósítása is kiadatott már nyomtatásban. Előadásához képezt illy jóvállást terjesztett ezen Biztosság a' Cortesek' gyűlése elejébe: Nyilatkoztassák ki a' Cortesek — 1) ször, hogy ők remélik, hogy az Országlószerék a' Spanyol kereskedésnek, melly az Algiriaiak által fenyegettetni látszik, oltalmaztatására határozott eszközöket fog elő vétetni — 2) ször, hogy a' Cortesek jó kedvel szemlélték, hogy az Országlószerék magához illő méltóságot mutatott ki az által, hogy azon principiumot: a' melly szerént valamely idegen nemzet más nemzetnek belső országlási dolgába avatkozhassek, hibásnak lenni jelentette, 's meghatározott módon kinyilatkoztatta, hogy ő az efféle más nemzet' dolgába való avatkozást törvényesnek lenni soha meg nem esmeri 3) ször, hogy a' Cortesek megvárják a' magok' Országlószerékének buzgóságától azt, hogy bizonyos Kabinétektől éppen olly állhatatossággal mint hathatossággal minden néki me' kívántatni látszó bátorságossáttélt megkivánnyon, és egy illy fontos tárgyra nézve tsak szóval való nyilatkoztatásokkal meg nem elégedvén, a' dolgot sürgetni mind addig meg ne szünyyék, míg magának a' nemzet' betsületére és tsendességére nézve elegendő kezességet nem kapott.

Ujabb Tudósítások.

Piemont. — Genuából is megérkeztek már a' tudósítások, hogy a' Novarai és Alessandriai történetek hírének ott is az a' jó következése lett, hogy magokat a' Genuai lakosok is alája adták a' magok Legitimus Királyoknak, 's hódulásoknak bejelentésére Követséget küldöttek ő Felségéhez. —

Portugallia. — A' Journal de Paris szerént Mártzius' 21. és 22. dikén arról lévén szó a' Cortesek' ülésében, hogy a' Király, vagy valamelyik Printz, gyaníthatóképpen nem soká meg fogna érkezni, ehez képezt a' Tágus' bal partján lévő Kommandáns azt kívánta, hogy adjanak útastást elejébe, hogy ezen esetben miként viselje magát, 's olly útastást kapott: Hogy, ha ő Felségét idegen hajók kísérenk, úgy ezen hajóknak a' Lisbonai kikötőhelybe való bevezése néhány órákig hátráltassék, 's az alatt arról azon idegen nemzet' Lisbonában lévő Követénél tétetődjék jelentés. Ha az ő Felsége' hajójának közelítése észrevétettetik, és az idő megengedi, a' Régenségnek két tagjai a' kikötőhelyből evezzenek ki elejébe, és tsak az a' hajó, mellyen a' Király vagy Printz ül, evezzen be a' kikötőhelybe, kivéven a' Portugallus hajókat; ezek bevezethetnek. A' Cortesek, mihellyest a' Király érkezésének híret meghallják, a' magok' ülését Permanensé tesszik. A' Királynak 24, a' Printznek 12 tagok mennyenek a' Cortesek' gyűléséből elejébe a' hajóra, 's kísérenk be a' Cortesek' palotájába, a' hol ők' Felsége a' Constitúziót elébb aláírja 's azután reá meg esküszik. — Több tagok azt tudakozván, hogy hát abban az esetben mit kell tsinálni, ha ők' Felsége nem akarna a' Constitúzióra megeskünni? melyre olly feleletet vettek más tagoktól, hogy ez, nem gyanítható feltétel, 's külömben is, mint hogy ekkor a' Cortesek' ülése permanens lesz, olly határozást tehet, a' millyent akkor jónak fog találni.

H i r d e t t e t i k:

Hogy az Erdélyi Nagy Fejedelmi Felséges Királyi Thesaurariusnak pa-

rantsolatjából, Nemes Doboka Vármegeyében a' Kötkei Fiscalis Jóság, a' melly áll; 245 $\frac{1}{2}$ Koból féréje Szántóföldekből. 50 $\frac{1}{2}$ Szekérnyi Szénára való kaszállókból. 200 Veder bort terítő 4 szőlő hegyekből. 825 □ ölni Curialis fundusból. 6672 □ ölni 3 Gyümölcsös's egy Veteményes Kertekből. 25 colonialis Sessiókből, minden Urbáriális beneficiummal, Robottáival, Dézmáival, Innepi Tyúkjáival, Tojásaival, Kortsomároltatás, Vadáztatás Jussaival, nem külömben 4 Curialis fa Házaival, 3 Csüreivel, 3 Istállóival, 4 Sertés ólaival, 4 Törökbuzás kasokkal, egy Gabonással, Palánkjáival, vagy Sövényeivel egyetemben, a' többetigérőknek, a' következő Május' 12-dikén a' Déesaknai Fiscalis Udvarbirói háznál szabad kótyavetyén 4 egymás után következő, és Junius' első napján kezdődő esztendőkre árendába ki fog adattatni. Mellyre való nézt a' Concurrensoktól, kétféle Cautio fog megkívántatni, az egygyik hogy a' Licitatiohoz szólhasson, melly is azoknak, a' kik többet ígérőnek nem maradnak; mindjárt a' Licitatio végivel, a' Többetigérőnek pedig a' Contractusnak all-írása után mindjárt vissza fog adattatni, és ez áll a' ki kiáltandó árenda Summa 10percentuális mennyiségéből kész pénzben, és szolgál arra a' végre, hogy ha a' Contrahens ígétét megbárván attól elállana ez által az Aerariumnak elégtétetessék. A' második áll egy Jóságot lekötő 1346 Rhl. 40 xr. Conv. Pénzben érő kötelező Levélből, mellynek törvényesen azzal a' kifejezéssel

kell intabulálva lenni aestimationis Instrumentum mellett, hogy a' lekötött Jóság semmi-más tereh alatt nintsen. Tessék annak okáért a' kinek kedve leszén a' fennírt Udvarbirói Háznál a' megjegyzett napra megjelenni, a' holott is a' Contractus pontjait egy héttel az előtt meg lehet látni. Költ Szebenben Mártzius' 8 - dikán 1821.

T u d ó s í t á s.

A' Királyi Magyar Udvari Kamara által az Ó-Aradon lévő Ser- és Pálinka-főző ház, a' gabonából főződő Ser- és Pálinka italoknak az egész Uradalom kerületében kizorító Jussal való árulása, ezen 1821-dik esztendő Juniusának 9-dik napján, Ó-Aradon, újabban, 6 egymásután következő esztendőkre Licitatio által árendába bocsáttatik, s a' kikiáltási summa Conv. pénzben 12,000, vagy B. becsű pénzben 30,000 forint leszén, melyből a' 10 pCent bánat pénzt, Conv. pénzben 1200, vagy B. becsű pénzben 3000 forintokat mind azok előre letenni tartoznak, kik a' licitálásban részesülni kívánnak, melly summa azonközben a' többetigérőnek, fizetésbe számláltatik, más licitálóknak pedig, a' Licitatziónak végződése után azonnal visszaadatik.

Az árendálni kívánók tehát az említett napra Ó-Aradon jelennyenek-meg; a' Licitatziónak feltételeit pedig akár a' Budai Camerális Számtartói Cancellariánál, akár pedig Ó-Aradon a' Camerális Praefektúránál megnézhetik.